

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 8. Accedens tentator: Sine miraculo, ieiunium multis potest diebus protrahi. Accedit tentator ex suo munere talis, quem Daudid descripsit; & oculos requirimus Ezechelis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

§. 8. Accedens tentator : Sine miraculo, ieiunium multis potest diebus protrahi. Accedit tentator ex suo munere talis, quem David descripsit; & oculos requirimus Ezechielis.

R. 22. Circa verba hæc talis ab aliquibus mouetur quæstio: an Christus hic quadraginta diebus, quibus ieiunauit, famem passus fuerit, an vero illam tantum sentie rit finiti: his diebus, hanc autem quæstionem enucleamus alio loco. Hoc tantum notatum volo, non esse stupendum, Christum his quadraginta diebus ieiunium permaussisse, nec famem ullam perferensisse, qui carnem suam diuinæ suæ personæ unitam substantialiter circumferebat, cum sola per contemplationem cum Deo unio hoc in Moyse & Elia potuerit operari: Vt vero hoc declaremus, & saniora ac veriora eos doceamus, qui omnia volunt miraculum. Dico primo: extra controuersiam esse, aliquos talis inueniri complexionis, qui pluribus diebus absque cibo possunt perdurare sic ut nec famē sentiant. Pro rei huius argumento conscripsi integram trium librorum volumen in folio Philoſophus & medicus Patauinus Fortuius Licetus, quod inscripsit; *De his qui sine alimento diu viuere possunt.* Et totum primum librum exarat in huius veritatis confirmatione, producens auctores, historias tam antiquas quam modernas, examinatas & approbatas, ex quibus constat, aliquos perseuerasse sine cibo aut potu, quosdam tres dies, quosdam sex, quosdam septem, quosdam decem, quosdam viginti & unum: quosdam mensum, quosdam centum, quosdam sedecim menses, & quosdam duos annos, quosdam tres, quatuor, quinque, duodecim, quosdam plures. In duobus vero sequentibus libris discurrens, inuestigans ex Philoſophiæ principis, qua possit id ratione fieri, & quomodo hoc procedere possit ex complexionibus & flegmatibus, cum experiamur serpentes, scorpiones & alia animalia ex hac causa, ad multos menses sine omni alimento superuiuere.

Quinimo narrat præfatus auctor, ut rem veram & approbatam in Prouincia Sarmatiæ populam, quem vocant Lucomerios in frigida commorantes regione, cunctos communiter sine cibo perseuerare, quinque hyemalibus mensibus, nempe a Nouembri, usque ad vltimam A-

prilis, quodque eo tempore frigore exanimis ut mortui videantur & immoti, sicut eo tempore Serpentes conuiescunt. Sancti Iob amici; de quibus Spiritus S. audito eius pondere calamitatum, eum visitaturi & consolaturi accesserunt, ut vero eum viderunt tot percussum plagis, doloribus & sædissima lepra conspersum, veluti attoniti. Sederunt cum illo in terra septem diebus, & septem noctibus, & nemo, loquebatur ei verbum. Opinatur Origenes eos toto illo tempore abstemios perseuerasse, idque ex singulari Dei virtute ipsos roborante. Arbitrantur alii, opus hoc fuisse naturale, nimirum quod stupor ille & dolor, caloris naturalis suspenderit actionem sic ut toto illo septiduo nihil consumpsit humidi radicalis, hic enim videre licet, quod digestionem impediatur & huius caloris operationem, subitus stupor, vel tei alicuius, quæ dolorem inferat attentissima consideratio.

Dico secundo, minus esse dubium, opera diaboli posse quandam viuetes multis diebus ac mensibus absque cibis ordinariis: Hoc probat D. Prosper Aquitanæ illusterrimus Episcopus D. Aug. contemporaneus, dum agit de signis & mirabilibus, quæ Antichristus operabitur, historia quadam addita, quam testis oculatus scribit Vidit Carthagine puellam Arabicam, quam diabolus ob quandam actionem honestatis repugnantem possederat; Et quando illam Episcopus vidit, iam fluxerat septuaginta dies, a quibus nemo eam viderat aut comedentem aut bibentem. Deinde huic malo volens Episcopus mederi, eam monasterio monialium reclusit, ubi & alios quindecim dies omni alimento abstinent, computatis igitur omnibus, octoginta quinque dies perseuerat ieiuna illam examinat quam id ratione contingeret, inuenit, & puella ferebatur singulis noctibus ad eam accedere diabolus sub specie pascuuli, qui nescio quid cibi ori eius ingereret saporis suauissimi, quo vegeta & sana, & famis nescia nutriebatur. Res notatu dignissima, ut hinc discamus, ne quis, dum quempiam cernit vel audit pluribus diebus ieiunium permanere, statim eum canonizet, aut beatum prædicet, particulariter vero, dum huius abstinentiæ tam insolite manus non inungunt humilitas, mortificatio, patientia, honoris contemptus, sed propria estimationis ambiguo.

Dico tertio: certius esse, virtute Diuina quempiam plures dies, menses & annos, & abstemium, & satium posse permanere. Et corantur quod Moyſes & Elias cum Deo per quadraginta dies & noctes fuerint conuersati, his

R. 22.

Idem potest fieri virtute diabolica Lib. qui inscribitur Dimidium m. c. 6.

II.

Certius ad hæc fieri posse diuina virtute.

diebus.

trant, quocumque te subitaxeris, accurrunt, nec aliud habent præ manibus, quam quæ ratione te percutiant, & sagittas in te detorqueant invisibiles. Sunt invisibiles, adstant tibi præfentes quos minime vides, cubiculum tuum ingrediuntur, & nec percipies: quæ igitur oportet te curæ habeant suspensum? quæ non sollicitudine vires mali suspitione perterritus. Optime utique id dixit Psalmographus: Cernas illum afflictum, auxiliatum timore percussum: *Afflictus sum & humiliatus sum nimis*, q. d. prout eum explicat modestus Agellius: Corde doleo afflictissimo, oppresso, mille curis & sollicitudinibus angullato. Vnde hoc vero o David? *Vim faciebant, qui querebant animam meam, & qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates, & dolos tota die meditabantur.* Gravissima verba, & consideratu dignissima: Lequitur de suis inimicis plura: quia plures, imo passus est innumerabiles. Censuit Origen. id quod legitur in Iosue de inimicis populi Dei. *Sicut arena maris, quæ est in litore maris.* Multitudine tanta conveniunt pugnare contra Israel: dignius ponderari posse de spiritalibus inimicis: ita explicat D. Hieron. *Hæc omnium Dolorum opinio est, quod aer iste, qui calum & terram mediis dividens, spatio vocatur, plenus sit contra animi fortitudinibus.*

Refert D. Athanas. hoc fuisse sæpius verbum eius in ore, utique in his apprimè versatus, *milliones dæmonum mundum hunc percurrere.* Et eius discipulus S. Hilarion, referente D. Hieron. idem testabatur, in cuius rei probationem adducebat historiam illam, quam tres conferunt Evangelistæ de quodam dæmoniacò, adeo feroci, qui cum nullo conveniens in deserta locedebat, & speluncas. Illac transit Christus, accedit miser ille tanto expostulans malo remedium. Interrogat dæmonem Christus, *Quod est tibi nomen? Respondet legio, mihi nomen est multi enim sumus.* Dæmonum integralegio in huius viti ruinam conspirauerat, id est sex milia sexcenti, sexaginta sex diaboli, & tot eius corpus incolebant tortores crudelissimi. Ve vero Christi virtutem diaboli cognoverunt, instanter supplicarunt, quatenus eos in abyssum inferni non amandaret, licet eos ex huius corpore profligaret, sed concederet porcos occupare, quorum numerus duo milia censebatur. Concessit illis Christus & Euro citius hominem deserentes, porcos ingrediuntur, quos velut a quo rapuerunt, ve se mari præcipites immergerent præfocandos. *Quam credis, inquit D. Hieron. Bapt. de la Nuzza. Tom. 1.*

Hilarion subfuisse rationem, ob quam Christus ab eo petierit: quod est tibi nomen? Eorum numerum perspectum habebat, sed ut circumstantes intelligerent quot simul coniungantur dæmones in vitiis hominis ruinam, voluit, ut ipsimet faterentur, legionem eorum intrasse, & omnibus propalam fieret, quanti polleant potestare: & quo ardeant nocendi desiderio, si illis Deus concedat potestatem, cum exemplo talem exercuerint, quam Christus illis permittebat, opere complentes tanto an imalium, & illorum dominorum nocemento, qui fortasseralem peccatis suis pœnam meruerant. An non tibi videtur numerus inimicorum esse multiplex?

Omnes hi, totis præcordiis nocere mihi moluntur: *Vim faciebant*, ait Plal. es. q. d. omnes in hoc vires suas intendebant. Ve Christus exponeret, quam ex toto pectore, nobis sit cælum acquirendum, his exprimit verbis, *Regnum cælorum vim patitur.* Magnæ requiruntur vires, o Christiane, ut cælum conquiras, his me hostes impugnant, ait David, *Vim faciebant.* Et ad quid? quod tibi regnum præstiturum occupandum? animam meam. Aurum meum non quarunt, non pecunias, non palatia, non hortos, non bona mea, nec meotum aliquid, sed animam meam, omnium quæ possideo, pretiosissimam, eam de Christus. *Quid prodest homini, si lucretur mundum, & miserum, anime vero sua detrimentum patitur?* O Christiane, quam non esse debes sollicitus, cum inimici tui querant animam tuam, quæ vineam habes, quæ perditam, quid cerum ages? *Vincam meam* appellat David. Si anime detrimentum patiaris, quid tibi refert, diuitias, honores, sanitatem, & mundi transitoria possidere? *Quam commutationem dabit homo pro anima sua?* Qui latrunculis ludic, eo tendit eius studium, ut Regem eripiat, eo omnes machinæ, eo tendunt omnes insidiæ, Rege erepto quid reliqui quando dicunt alteri, quod Regem eripiat, (a) decedat, quid boni sperandum? Ad hoc inquit David. *Qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates, & dolos tota die meditabantur.* Ecce quid diabolus præcendat, ruinam tuam, perniciem tuam. Perluades tibi quod delicias, honores, voluptates, opes offerat liberalis, scito autem, quod hæc tibi non præcendat cõcedere, sed potius damnû tuum. *Inquirebant mala mihi*, velut piscator pauperculo pisciculo offert illicium, quod videtur illi velle saginare, & id quod sibi placet, offerre, & eo nihil minus cogitat fraudulenter damnû verocius intendit, & pisciculo mortem machinatur. Ad hoc, testatur David. *Dolos tota die meditabantur.* Toto diei, quin & vitæ decursu, hoc

7. psal. 37.
3.
7. psal. 37.
3.
Orig.
Hom. 1. 4.
in Iosue.
D. Hieron. 1. 1.
4.
In cap. 6.
ad Ephes.
in vita S.
Antony.
in vita S.
Hilarionum
D. Hieron. 1.
1. & D.
Luc. 8.
Marc. 5.
3.

Mat. 13.
Mat. 13.
V.
Similitudo.
do.
(a) Xagus
ma. 6.
f f
CHIT

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

animi significat *Tota die* nihil aliud perpetuo meditantur, nullis aliis student libris, nec conquirunt bona, nec rebus aliis occupantur, nec alia requirunt, nisi laqueos, illicia, decipulas. *Dolos tota die meditantur.*

26
VI.
Similitudo.

Incedunt ac gratum spectaculum videre passerem au cupes, quid moliantur, omnis eorum conatus ad eorum tendit perniciem. Ad hoc autem excogitant insidias, machinas, & decipulas, quibus eos innectant incautos, erigunt vitides ramos, & arboribus decisos in medio campo, quasi qui illis locum offerat residendi, & a volatu quiescendi auriis circumquaque suspensis, multis passeribus referis, cantantibus & pipientibus quasi hi aliis occidant, vt aduolent, se illic alacres & voluntarios detineri, locum hunc esse tutissimum, vbi nullum damnum, nullus dolor sit timendus, cum in illo ita decantent alacres. Appendant transeunas apertas, quasi illis dicerent: En quam libere tibi licet intrare, vestrum non preatenditur vllum damnum, absque tam erit apertum ostium egressui quam ingressui. Mentuntur sorum pipitus & cancum quadam Echo, & quo propius passeris accedunt, eo magis illos animant, velut qui illis signum darent securitatis: quid his omnibus preatendunt? Omnia sunt laquei, decipulas, & aucupum insidie ad simplices aues decipiendas. Hoc mei moluntur inimici, inquit Dauid. *Dolos tota die meditantur.* Offerunt virides deliciarum ramusculos, quasi qui nihil preter recreationem & voluptatem desiderant, exhibent mille passeruculos auriis inclusos canentes pra gaudio, peccatores alios, quos peccati careola detinet, alacres, excitatos pra gaudio subillientes, qui tibi dicant vt eos habeas pra oculis, quam hilariter adolescentia transigant dies, quam iucunde omnes arripiant auras voluptatum, & vtili viuunt, hoc tibi & viuere & gaudere non est qui recuset qui refragetur.

Offertunt peccata caueolam valde patulam, quam liberius liceat intrare, & dum liberit exire: peccata confitendo, aliena restituendo, patientiam agendo si placuerit, liber egredere. Auribus mille resonant Echo: huius respiciunt facies venustatem, tuas cum illa delicias, magnam tui nominis estimationem, si dentem pro dente, & oculum pro oculo exgas, splendidam tui venerationem, si diuitias accipules, & quocumque te verteris, incidis in scyllas & charybdes. Quid tibi agendum qua

1. Cor. 13: non vineandum est iacula.

Sancum Apostoli consilium: *Emigra te infra &*

nostrate peccare. Oculos aperite state super collediam vestram. An non illa tangit mysteriosa Ezechielis animalia? Duabus visionibus illustrantur duo preclarissimi prophetae concorditer sibi occincentes: quarum vna decoratur Isaias, qui explicatore Diu. Greg. prauidit inimicum nostrum daemone in persona Regis Babylonis, a deo ad bella instructum, qualem ipse describit: *Ecce festinus velociter veniet: Non est deficiens, neque laborans in eo: non dormitabit, neque dormiet: neque soluetur cingulum renum eius, neque rumpetur corrigia calcamenti eius, sagitta eius acuta, & omnes arcus extenti. Quam graphice nobis illum depingit, s. e. quam sit semper inuigilans, vt nos incautos aggrediatur. Omnibus passeribus leuissimis velocior, & hoc est Festinus. In Hebraico legitur, nomen quod latini transferunt: *Lenus*, sine vilo pondere, vel onere, quo nullo grauat, cum sit spiritus, vnde & ipsis cogitationibus leuior. Numquam eius obseratur oculi, somno fatigatur numquam, proinde in somnum non tantum se reclinat numquam, sed nec quidem dormitur: *Non dormitabit, neque dormiet*; Numquam arma deponit, sed perpetuo in bella prociens, & hoc est: *Non soluetur cingulum renum eius.* Semper erectus, semper vigil, pedum fatigatione non laborat, sagittas adeo deponit acutas, vt quidquid, & per quosvis penetrant, quas nec portae, nec fenestrae, nec fortissimi & elatissimi praediorum valeant praepedito. *Sagitta eius acuta.* Et quod maxime refert: ad quasuis habet partes tenfos arcus: *Omnis arcus eius extensus.* Quam tuum praeparatus, & sollicitus sit tuus inimicus, hoc maxime potest agere, quod arcum semper collinet in vnam partem, qua sperat conspectum tuum, siue ex illa fenestra, siue ex alia, sed versus omnes partes, quis arcum extensum, & directa deueniat iacula: Maxima, sane, inimici nostri sollicitudo.*

Obserua modo prophetam Ezechielem, contemplarem viros iustos, sub figura quorundam animalium: cernit illos, oculis vnde quaque plenos, & itis apertis, quaque uersum collimatas. *Omne corpus eorum, & colla & manus, & pedes, & circuli pleni erant oculis.* Per omnia oculi incorporare, capite, auribus, manibus, pedibus & circumquaque directi.

Iure optimo tot oculis circumspiciunt, cum sciant se cum hoste congressi vigilatissimo, qui ex nunc parata & directa habet in omnem partem iacula iniugilant, & circumquaque cuncta conspiciunt, habet diabolus sagittas collimatas, si colloquaris, vt te ad delectationem compellat, si ma:

Lib. 7. mo. c. 16. Isa. 21. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

si mulierem conspexeris, ut eam tibi desideres: Si verbum audias tibi iniuriosum, ut ad vindictam incandesceas: si famelicas, ut te gula triadas, si tibi bulliat sanguis: ad impudicitiam, Plus a quo est, ut oculos habeas in capite, quibus attendas, quid cogites: in auribus, ut aduertas, quæ audias: in lingua, ut cautus & parcus sis in verbis; in pectore, ut desideria reprimas: in manibus, ut non quæuis contingas in pedibus, ut noueris quo progrediaris, & in ipsi oculis, ut videas quid videas, denique Argus sis multioculus. De his egimus satis in D. Avg. se; ubi obseruamus quantum Diuus Augustinus nostri miseretur quia sum tanta sit inimici nostri diligentia, nostra est tanta foecordia ut pericula non caueamus, quibus undique miseri inuolumus. Hoc est continentium studium eius, hoc unicum desiderium eius, ut animas, quas creasti, deponet, &c. Et tamen Domine, postquam ipsa nostra: quia cum cautissimo uideamus, contra nos draconem ore aperto, paratum ad deuorandum inuolumus dormientes, & lasciuimus in pigritia nostra, tanquam securi ante eum, qui nihil aliud desiderat, quam ut nos perdat. Inimicus, ut occidat, semper uigilat, sine somno, & nos, ut custodiamus nos, nolimus euigilare a somno. Ecce tendit ante pedes nostros laqueos infinitos, & omnes vias nostras repleuit decipulis, ad capiendum animas nostras: & quis effugiet? Laqueos posuit in diuinis laqueos posuit in paupertate, laqueos in opere, in verbo, & in cibo, in omni uia nostra &c.

§.9. Accedens tentator, Turbatus diabolus Christum tentaturus aduolat, ut eum uideat fame laborantem: qualiter attendit, ut aggrediatur.

28 Aliud nobis his uerbis prælegitur documentum, & hoc quidem ad rem optime animatum, ut quilibet suam exploret naturam & complexionem & qua parte sit caro eius infirmior obseruet, ut ibi se fortius præmuniat: quia inde communiter hostis noster facit impetum. Ut Dax est, inquit Diuus Cyprian, qui in ciuitatem quandam ardet assidere: attendit, circumspicit totum ambitum, & quæ sit pars uerbis deperem bitor, contemplantur: si uideat quid agit diabolus: hoc enim obseruat Diuus Petrus, quando nos præmonet: Sobrius esto & uigilans, quia diabolus aduersarius uester diabolus, &c. circuit &c. Nota uerbum, circuit: totum circulum attendit, quid debite, quid oportet quid periculis expo-

situm &c. Intuere, quid cum Christo agat; quadragesimam dies explorauerat: qua parte eum aggrediretur, & ut primum uideret carnem fame flaccescere, continuo ex illa parte eum aduolat. Hæretur (inquunt D. Chryostomus & D. Gregorius) fluctuans diabolus circa Christi personam, num uerus esset Deus, an merus homo. Ex una parte hoc concludebat, eo quod inter peccatores baptizandus conuerteret, & Baptizæ humilis profiteretur, nec poterat sibi persuadere princeps superbiæ, Christum id adurum, si Ioanne esset dignior: Obiectat quod licet diebus ieiunasset quadragesima, tandem caro eius fame nimia contabesceret, quæ ut notat Cardinalis Caietanus eum in tantum assigebat, ut ultra nihil posset, & deficeret. Ex alia uero, eum esse Deum conuebat, cui utique cæli aperirentur, uox Patris intonar et. Sic est filius meus dilectus, cuius capiti in specie columbae S. S. insisteret, etiam quadragesima dies iunctis noctibus ieiunio consecrasset, nulla famis seu sitis pressus necessitate. His confusus subleuit, ut hæreticus Medicus uisitans infirmum, si inueniret brachii uisum pulsum naturalem, conformem, sanum, alterius uero distantum, intemperatum, festinum & quasi cuiusdam expirantis. Quæ hæreticus anxius ignorans quod dare iudicium mortis an uideret hunc explorans, faulta acclamat omnia alterum uero, moribundum ingemiscit: quam sæpe, de uno ad alterum rediret, quid circa hoc resolveret, nescius: quam suspensus remaneret?

Erat Christus, ait D. Gregorius & Ru. b sanctum illud animal, quod licet primum uideretur quadruplex, postmodum cernitur esse unicum, tã situr pendum uero, ut S. S. impulsu agitaretur, duas prodigiosas habebat alas, cuius etiam erectæ pen. Erat Christus, quibus corpus tegebat, ut dignosci non possent. Itus Ezechiel. Duabus alis uelabat corpus suum, penna eorum chielis a recte. Contemplantur in hoc sancto animali Christum, S. S. impetu expulsum in desertum, ut diuinitatem & humanitatem & humanitatem, unaquæque pennis suarum subnixæ proprietatum & operationum quas realiter in eo distinctas diuinas, & humanas fuisse credimus. Natum ingemiscere, reclinat in præsepio; Herodis scuitiam declinat, in Egyptum fugere, redire, in Nazareth, ut fabri filium secedere, Ioseph submitti, & matri suæ obedire, illinc discedere, inter peccatores in Iordane a Ioanne Baptizati deserta petere, dolores pati, fame torqueri, alæ sunt humanitatis. Aduolare cælitates, intonare musica Gloia in Excelsis, eum a Regibus adorari, a senè annofo & probato Simone cognosci, qui dum

a Hom. 12 in Matth. b Lib. 2. mor. c. 23

a Hom. 9 in Ezech. b In c. 6. Apoc. II.

in c. 12. b. 2. c. 1. d. 2. e. 3. f. 4. g. 5. h. 6. i. 7. k. 8. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z.

